

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
STROŠKOVNO RAČUNOVODSTVO IZBRANEGA PODJETJA

Ljubljana, 15.10.2018

METKA BRATOK

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Metka Bratok, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Stroškovno računovodstvo izbranega podjetja, pripravljene v sodelovanju s svetovalcem red. prof. dr. Markom Hočevarjem

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne 15.10.2018

Podpis študentke: _____

KAZALO VSEBINE

UVOD	1
1 OPREDELITEV STROŠKOVNEGA RAČUNOVODSTVA.....	2
1.1 Pomen in vsebina stroškovnega računovodstva	2
1.2 Opredelitev stroškov	3
2 ZAKONSKA PODLAGA ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI IZBARNEGA PODJETJA	4
2.1 Opis izbranega podjetja	4
2.2 Zakon o voznikih (ZVoz-1)	5
2.2.1 Register šol vožnje	5
2.2.2 Pogoji za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov	5
2.3 Zakon o prevozih v cestnem prometu (ZPCP-2).....	7
2.3.1 Temeljna kvalifikacija	7
2.3.2 Redno usposabljanje	8
2.4 Zakon o prevozu nevarnega blaga (ZPNB)	8
3 STROŠKOVNO RAČUNOVODSTVO IZBRANEGA PODJETJA	9
3.1 Stroški po naravnih vrstah.....	9
3.1.1 Stroški materiala	9
3.1.2 Stroški storitev	10
3.1.3 Stroški amortizacije	10
3.1.4 Stroški dela	11
3.1.5 Opis in kalkulacija programa temeljne kvalifikacije – pridobitev kode 95... 12	
3.1.6 Opis in kalkulacija programa redno usposabljanje – obnovitev kode 95..... 15	
3.2 Posredni in neposredni stroški.....	16
3.3 Fiksni in variabilni stroški	17
3.3.1 Točka preloma programa temeljna kvalifikacija	19
3.3.2 Točka preloma programa redno usposabljanje	19
SKLEP	20
LITERATURA IN VIRI	20

KAZALO TABEL

Tabela 1: Amortizacijski načrt za osebno vozilo.....	11
Tabela 2: Izračun plače.....	12
Tabela 3: Kalkulacija donosnosti programa pridobitev temeljne kvalifikacije na podlagi posameznega tečaja v posameznem mesecu ter na podlagi vseh izvedenih tečajev	13
Tabela 4: Kalkulacija donosnosti programa podaljšanje temeljne kvalifikacije na podlagi vikenda, v katerem so se izvajali 4 tečaji ter na podlagi vseh izvedenih tečajev	15

KAZALO SLIK

Slika 1: Razmejitev med stroškovnim, poslovnim in finančnim računovodstvom	3
--	---

UVOD

Stroškovno računovodstvo postaja v sodobnem poslovnem svetu osrednja informacijska služba. Osnovni namen stroškovnega računovodstva je, da zagotavlja takšne informacije o stroških, ki bodo poslovojem omogočale učinkovitejše in uspešnejše poslovanje. Dejstvo je, da je za poslovanje v močno konkurenčnem okolju in v povečanem obsegu potreben učinkovit sistem spremljanja in načrtovanja stroškov.

Vsako podjetje oziroma njegovi lastniki morajo dobro poznati področje stroškov poslovanja. Le tako jih lahko obvladujejo in sprejemajo pravilne poslovne odločitve. Temeljni vir informacij za poslovanje je stroškovno računovodstvo.

Cilj podjetja v katerem sem zaposlena več kot tri leta je postati sodoben in moderen izobraževalno – prometni center, ki bo nudil vso potrebno podporo udeležencem v cestnem prometu ter še bolje razvil blagovno znamko, ki bo sinonim za kvaliteto in sodobno usposobljen kader.

Zaključna strokovna naloga temelji na treh poglavjih. V prvem poglavju predstavim vsebino stroškovnega računovodstva ter njegov pomen. Osnovni namen stroškovnega računovodstva je zagotoviti informacije o stroških, ki bi poslovojem omogočile uspešnejše in produktivnejše poslovanje.

V drugem poglavju je predstavljena zakonska podlaga za delovanje proučevanega podjetja na področju dejavnosti voznških šol, ki temelji na Zakonu o voznških, na področju temeljne kvalifikacije in rednega usposabljanja ki temeljita na Zakonu o prevozi v cestnem prometu, manjši pomen pa je potrebno dati tudi Pravilniku o temeljnih kvalifikacijah za voznike motornih vozil v cestnem prometu ter na področju prevoza nevarnega blaga, ki ga ureja Zakon o prevozu nevarnega blaga.

Tretje poglavje pa je osrednje poglavje, saj je namenjeno stroškovnemu računovodstvu na podlagi prakse v izbranem podjetju. Najprej predstavljam in opisujem stroške po naravnih vrstah. Nato sem se osredotočila na dva programa in sicer program temeljne kvalifikacije in program rednega usposabljanja, saj sta najbolj donosna hkrati pa ju ureja enaka zakonodaja. V nadaljevanju dejanske stroške, ki so se pojavili v praksi razvrstim po naravnih vrstah tako, da jih predstavim na primeru kalkulacije obeh programov. Pod kategorijo razvrščenih stroškov po naravnih vrstah sem prav tako prikazala izračun amortizacije za kupljeno osebno vozilo ter amortizacijski načrt in izračun plače. Prav tako sem dejanske stroške, ki so se pojavili na primeru razvrstila v kategorijo posrednih in neposrednih stroškov ter fiksnih in variabilnih stroškov. Zaključno strokovno nalogo sem zaključila z izračunom točke preloma.

1 OPREDELITEV STROŠKOVNEGA RAČUNOVODSTVA

1.1 Pomen in vsebina stroškovnega računovodstva

Za pojem stroškovno računovodstvo je več vrst opredelitev.

Čadež in Hočevar (2008, str.1) pojem stroškovno računovodstvo opredeljujeta kot tisti del informacijskega sistema podjetja, ki zagotavlja informacije o stroških oziroma je povezano s poslovanjem znotraj samega podjetja.

Poslovodje v gospodarskih (profitnih) in negospodarskih (neprofitnih) organizacijah morajo sprejemati številne odločitve oziroma poznati odgovore na ta in podobna vprašanja: Za koliko se bo spremenil dobiček podjetja, če se spremeni način proizvodnje? Ali je sestavne dele proizvoda ceneje kupiti ali jih proizvesti? Ali je ceneje povečati proizvodnjo in nadurami ali z novimi delavci? Ali je ceneje in bolje uporabljati zunanje računovodske storitve namesto lastnega računovodstva? Povedano drugače – dobri poslovodje si stalno prizadevajo povečati vrednost podjetja s čim cenejšim poslovanjem.

S stroškovnim računovodstvom razumemo celoto različnih računovodstev, od katerih vsako zase obravnava le posamezno stran notranjega poslovanja. Pri njem imamo opravka z računovodskim spremljanjem in presojanjem (Turk, Kavčič & Koželj, 2004, str.16):

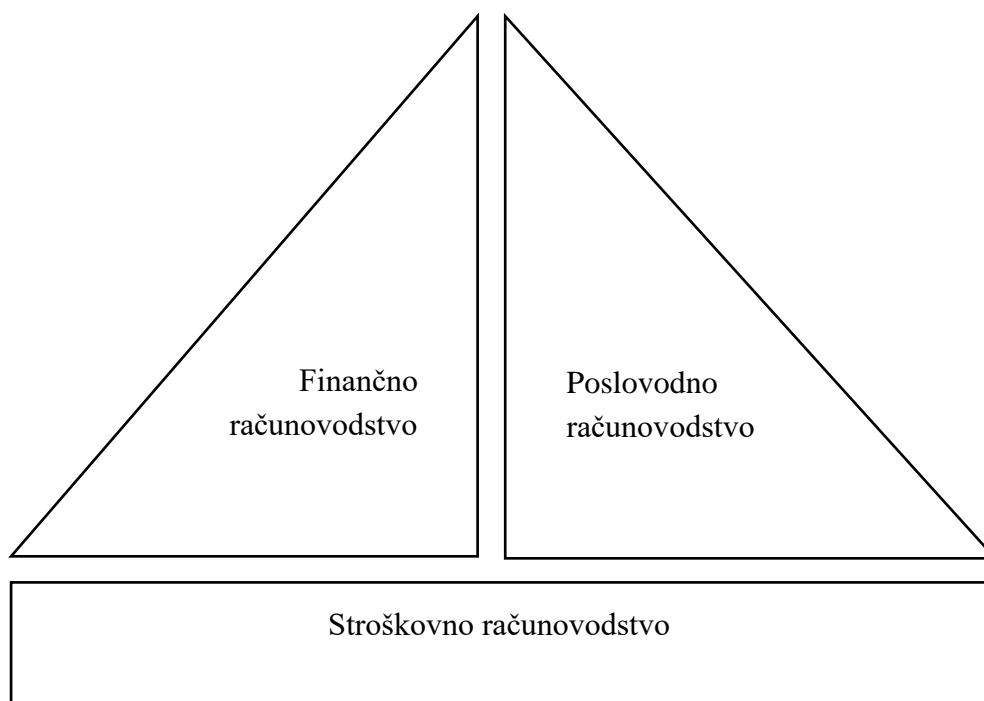
- prvin poslovnega procesa od tistega trenutka naprej, ko so že na razpolago organizaciji, čeprav se še ne trošijo;
- ustvarjanja poslovnih učinkov, to je proizvodov in storitev;
- hranjenja in prodajanja poslovnih učinkov ter nastajanja poslovnega izida v zvezi z njimi.

Z drugimi besedami in bolj podrobno, v stroškovno računovodstvo spadajo knjigovodstvo osnovnih sredstev, knjigovodstvo materiala, knjigovodstvo dela, knjigovodstvo uporabljenih storitev, knjigovodstvo ustvarjanja poslovnih učinkov (proizvodnje), knjigovodstvo poslovnih učinkov (ustvarjenih proizvodov in opravljenih storitev) in knjigovodstvo razpečave (notranje in zunanje) poslovnih učinkov ter s temi knjigovodstvi povezana računovodska predračunavanje, računovodske nadziranje in računovodske proučevanje, iz katerih končno izhaja računovodske informiranje.

Robnik (2008, str.3) meni, da je vsebina stroškovnega računovodstva zelo široka in presega stroškovni okvir in v sodobnem podjetništvu postaja vedno bolj osrednji informacijski servis, ki je v domeni poslovodstva in njemu v podporo in ni predmet zunanjih interesov in zakonske ali druge prisile. Spremlja in proučuje ekonomske razsežnosti vseh dogajanj v izvedbenih, upravljalnih in informacijskih funkcijah, da bi bila družba učinkovita in uspešna.

Torej, dejstvo je, da je stroškovno računovodstvo temelj za finančno in poslovodno računovodstvo, kar je razvidno iz slike 1.

Slika 1: Razmejitev med stroškovnim, poslovodnim in finančnim računovodstvom

Vir: Čadež & Hočevar (2008, str.4)

1.2 Opredelitev stroškov

Bistvo vsakega poslovnega procesa je ustvarjanje določenih poslovnih učinkov, to je proizvodov ali storitev, in njihova prodaja ob primernem poslovnem izidu. Poslovnega procesa pa si ni mogoče zamisliti brez njegovih prvin, to je (Čadež & Hočevar, 2008, str.5):

- **delovnih sredstev** (stroji, naprave, inštalacije, orodja, prevozna sredstva, inventar, zgradbe, zemljišča, dolgoletni nasadi in osnovna čreda),
- **predmetov dela** (surovine, material, polproizvodi, energija),
- **storitev** (prevozne storitve, popravila, poštna in druge storitve) in
- **delavcev in njihove delovne sile.**

Stroški v načelu niso nič drugega kot cenovno izraženi potroški delovnih sredstev, predmetov dela, delovne sile in storitev pri proučevanju poslovanja. Iz navedenega sledi, da o stroških ne moremo govoriti tedaj,:

1. ko nimamo opravka s katero od prvin poslovnega procesa.

Primer: če podjetje vrača posojilo, to ni posel, ki bi bil povezan s prvinami poslovnega procesa in ga zato tudi ne smemo šteti med stroške.

2. kadar se katera izmed teh prvin poslovnega procesa ne troši, čeprav je prisotna v poslovnem procesu.

Primer: zemljišče ohranja svojo vrednost in se ne amortizira; iz tega naslova ni stroška, čeprav smo kupili zemljišče.

3. kadar kater od prvin poslovnega procesa ne moremo vrednostno izraziti ali kadar v zvezi z njeno priskrbo ne potrebujemo denarnih sredstev.

Primer: kot prvina pri poslovnem procesu se lahko pojavi zrak, ker pa nima cene, se njegov potrošek ne more cenovno ovrednotiti.

4. cenovno izraženi potroški niso smiselno povezani z nastajanjem poslovnih učinkov.

Primer: če je prišlo do požara v skladišču materiala, potem zmanjševanja vrednosti zalog materiala ne moremo obravnavati kot strošek, temveč je lahko le odhodek, ki zmanjšuje poslovni izid.

5. kadar cenovno izraženi potroški prvin prekoračujejo zaloge odpisa poškodovane zaloge ne moremo šteti za strošek, temveč le za odhodek.

Primer: podobno kot pri prejšnjem primeru tudi ob nenačrtovanem poškodovanju zaloge odpisa poškodovane zaloge ne moremo šteti kot strošek, temveč le za odhodek.

2 ZAKONSKA PODLAGA ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI IZBARNEGA PODJETJA

2.1 Opis izbranega podjetja

Preden opredelimo temelje za izvajanje dejavnosti izbrane organizacije, moramo najprej natančneje opredeliti s čim se izbrana organizacija ukvarja.

Izbrano podjetje se ukvarja s področjem prometne vzgoje in izobraževanja, usposabljanja in izobraževanja za varno udeležbo v cestnem prometu, natančneje z dejavnostjo voznških šol, ki po standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD) spada pod številko 85.530. Med drugim se ukvarja tudi s temeljno kvalifikacijo – kodo 95, rednim usposabljanjem poklicnim voznikom ter usposabljanjem voznikov za prevoz nevarnega blaga – ADR. Voznikom ter bodočim voznikom nudijo vsa potrebna znanja in infrastrukturo, na katerih se lahko na novo naučijo

ali obnovijo že obstoječe znanje. Bodočim voznikom poleg vseh znanj, ki jih pridobijo, učijo tudi širše, o vozniški kulturi in osebnem razvoju.

2.2 Zakon o voznikih (ZVoz-1)

Z dejavnostjo usposabljanja kandidatov lahko šola vožnje začne, ko izpolni predpisane pogoje v skladu z Zakonom o voznikih (ZVoz-1), Uradni list RS, št. 85/16, 67/17 in jo Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa vpiše v Register šol vožnje.

2.2.1 Register šol vožnje

Register šol vožnje v skladu z 29. členom Zakona o voznikih (ZVoz-1), Uradni list RS, št. 85/16, 67/17 vodi javna agencija RS za varnost prometa. Podatki, vpisani v register šol vožnje, so javni in jih sme vsakdo pregledovati, prepisovati ali zahtevati izpis iz registra.

Register šol vožnje vsebuje naslednje podatke:

1. številko vpisa v register;
2. matično številko poslovnega subjekta;
3. naziv šole vožnje;
4. sedež in poslovni naslov;
5. statusno obliko;
6. osebno ime učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodje šole vožnje;
7. številko dovoljenja oziroma potrdila za opravljanje dela učitelja vožnje, učitelja predpisov in strokovnega vodje šole vožnje;
8. naslov učilnice, kjer šola vožnje opravlja dejavnost;
9. naslov oziroma lokacijo vadbene površine;
10. kategorije, za katere je registrirana;
11. datum vpisa v register.

2.2.2 Pogoji za opravljanje dejavnosti usposabljanja kandidatov

V skladu z 30. členom Zakona o voznikih (ZVoz-1), Uradni list RS, št. 85/16, 67/17 mora šola vožnje imeti:

1. učilnico, ki je funkcionalno opremljena za nemoteno poučevanje odraslih oseb;
2. poslovni prostor, namenjen za sprejem strank, delo strokovnega vodje šole vožnje, administrativne zadeve in arhiviranje gradiva;
3. najmanj eno vozilo, opremljeno za poučevanje kandidatov za voznike tistih kategorij, za katere je vpisana v register šol vožnje, razen za kategoriji B1 in C1, če se kandidat za voznika usposablja z vozilom, ki ga zagotovi sam, in je šola vožnje vpisana v register šol vožnje za kategorijo B oziroma C;

4. vadbeno površino, na kateri je mogoče izvajati predpisane vaje s prve učne stopnje programa usposabljanja kandidatov za voznike.

V šolah vožnje smejo usposabljati kandidate za voznike samo učitelji vožnje in učitelji predpisov, ki imajo veljavna dovoljenja za opravljanje tega dela ter delo opravljajo kot samozaposlene osebe ali na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas.

Za izvajanje dejavnosti usposabljanja kandidatov mora šola vožnje zagotavljati tudi strokovnega vodjo šole vožnje, ki ima veljavno dovoljenje za strokovnega vodjo šole vožnje ter delo opravlja kot samozaposlena oseba ali na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom, in sicer samo v eni šoli vožnje. Strokovni vodja šole vožnje:

1. je odgovoren za vodenje izvajanja dejavnosti;
2. skrbi za informiranje in izobraževanje učiteljev vožnje in učiteljev predpisov;
3. učitelje vožnje in učitelje predpisov napoti na redno obnavljanje in dopolnjevanje znanja;
4. je odgovoren za pravilno vodenje evidenc – register kandidatov za voznike, evidenčni karton vožnje, dnevni razvid vožnje in dnevnik usposabljanja iz teorije;
5. obvešča javno agencijo o izvajanju usposabljanja kandidatov za voznike. Šola vožnje mora preko spletnega mesta najmanj dva dni pred začetkom usposabljanja obvestiti javno agencijo o kraju in času izvajanja posameznega dela teoretičnega usposabljanja kandidatov za voznike. Pred začetkom usposabljanja mora posredovati tudi registrske številke kandidatov za voznike, ki so prisotni na posameznem delu teoretičnega usposabljanja. Spremembe že posredovanih podatkov, mora šola vožnje takoj sporočiti javni agenciji;
6. sodeluje z javno agencijo in občasno spremlja izpitne vožnje;
7. svetuje kandidatom za voznike;
8. predstavlja šolo vožnje pred javno agencijo;
9. je odgovoren – v skladu s predpisano vsebino in obsegom usposabljanja – za strokovnost in kakovost izvajanja usposabljanja kandidatov za voznike.

Predpise o varnosti cestnega prometa, osnove delovanja naprav in opreme na motornem vozilu, psihologijo v cestnem prometu in prometno etiko smejo v šoli vožnje poučevati:

1. učitelji predpisov z veljavnim dovoljenjem za učitelja predpisov o varnosti cestnega prometa;
2. učitelji vožnje z veljavnim dovoljenjem za učitelje vožnje, ki imajo najmanj izobrazbo, pridobljeno po višješolskih študijskih programih.

Praktični del usposabljanja smejo v šoli vožnje poučevati učitelji vožnje z ustreznim veljavnim dovoljenjem za učitelja vožnje.

Zakoniti zastopnik šole vožnje ne sme biti oseba, ki je bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost, pravni promet, premoženje ali varnost javnega prometa z zaporno kaznijo najmanj treh let.

Šola vožnje mora ves čas delovanja izpolnjevati vse predpisane pogoje, za opravljanje dejavnosti pa mora v glavni knjigi ločeno voditi analitični konto.

2.3 Zakon o prevozih v cestnem prometu (ZPCP-2)

Program temeljne kvalifikacije – kode 95 in redno usposabljanje voznikov ureja Zakon o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo).

Izvajanje pridobivanja temeljnih kvalifikacij in rednega usposabljanja v skladu s 37. in 39. členom Zakona o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo), opravljajo organizacije, ki jih na podlagi javnega razpisa pooblasti minister. Te organizacije so poklicne šole za voznike, organizacije, ki izvajajo nacionalne poklicne kvalifikacije ali vsake druge organizacije, ki izvajajo drug program izobraževanja oziroma usposabljanja.

Pooblastilo v skladu z 2. odstavkom 41. člena Zakona o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo) izda minister z odločbo v upravnem postopku na zahtevo stranke organizaciji, ki izkaže, da:

1. ima ustrezen program kvalifikacij in usposabljanja;
2. ima ustrezne inštruktorje s potrebnimi kvalifikacijami;
3. razpolaga s prostori za usposabljanje, učnimi pripomočki in gradivom ter voznim parkom za praktično delo.

2.3.1 Temeljna kvalifikacija

Za pridobitev temeljnih kvalifikacij v skladu z 37. členom Zakona o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo) ni potrebna predhodna pridobitev vozniškega dovoljenja.

Kandidat temeljno kvalifikacijo lahko pridobi na naslednje načine:

1. s preizkusom znanja,
2. s pospešenim pridobivanjem temeljnih kvalifikacij.

Način pridobitve temeljne kvalifikacije, ki vključuje samo preizkus znanja, obsega samo praktični in teoretični preizkus. Po uspešno opravljenem preizkusu se kvalifikacije potrdijo s spričevalom podeljenim na podlagi preizkusa.

Način pospešenega pridobivanja temeljnih kvalifikacij vključuje obvezno obiskovanje tečaja, ki se konča s preizkusom znanja. Po uspešno opravljenem preizkusu se kvalifikacije potrdijo s spričevalom podeljenim na podlagi pospešenega pridobivanja temeljnih kvalifikacij.

Na podlagi 37 a. člena Zakona o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo) preizkus znanja opravlja komisija, ki jo imenuje minister. Člani komisije za teoretični preizkus znanja morajo imeti najmanj visoko strokovno izobrazbo in najmanj pet let delovnih izkušenj na področju cestnega prometa, za člane komisije, ki imajo univerzitetno izobrazbo pa se zahteva tri leta delovnih izkušenj. Člani komisije za praktični preizkus znanja morajo imeti najmanj višjo strokovno izobrazbo, izpit za učitelja vožnje in izpit za ocenjevalca vožnje ustrezne kategorije ter najmanj tri leta delovnih izkušenj s področja učenja in ocenjevanja vožnje ustrezne kategorije.

2.3.2 Redno usposabljanje

Redno usposabljanje obsega usposabljanje, ki imetnikom spričevala, ki je bilo pridobljeno na podlagi preizkusa znanja ali na podlagi pospešenega pridobivanja temeljnih kvalifikacij omogoča, da posodobijo zanje, ki je nujno za njihovo delo, s posebnim poudarkom na varnosti v cestnem prometu in racionalni porabi goriva ter da širijo in osvežujejo znanja, ki so potrebna za pridobitev temeljnih kvalifikacij.

Vozniku, ki opravi redno usposabljanje, se jim v skladu z 39. členom Zakona o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo) izda spričevalo, ki potrjuje tako usposabljanje.

Voznik, ki je opravil prvi tečaj rednega usposabljanja, mora opravljati redno usposabljanje vsakih pet let pred iztekom veljavnosti spričevala, ki potrjuje redno usposabljanje.

2.4 Zakon o prevozu nevarnega blaga (ZPNB)

Podobno kot pri programu temeljne kvalifikacije in rednega usposabljanja tudi pri tem programu strokovno usposabljanje voznikov v skladu z 37. členom Zakona o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 97/10 in 56/15) izvajajo organizacije, ki jih na podlagi javnega razpisa določi minister, pristojen za promet. Pooblastilo izda minister z odločbo v upravnem postopku, če organizacija izpolnjuje pogoje, določene v predpisu iz prvega odstavka 3. člena tega zakona, v odločbi pa določi pogoje, pod katerimi se mora izvajati strokovno usposabljanje. Pooblaščen organizacije, ki izvajajo strokovno usposabljanje voznikov, kandidatom, ki izpolnijo vse predpisane zahteve, izdajo certifikat o usposobljenosti v skladu s predpisom iz prvega odstavka 3. člena tega zakona.

Preizkus znanja voznikov o usposobljenosti v skladu s predpisi iz prvega odstavka 3. člena tega zakona opravlja komisija, ki jo imenuje minister, pristojen za promet. Člani komisije morajo izpolnjevati pogoje, ki so določeni za članstvo v izpitni komisiji, kot so določeni za področje izvajanja prevoza nevarnega blaga (operater) s predpisi o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah ali imeti najmanj tri leta delovnih izkušenj pri pripravi predpisov s področja prevozov nevarnega blaga oziroma preverjanju pogojev za izdajo pooblastil na podlagi tega zakona. Minister, pristojen za promet, določi stroške dela komisije z aktom o imenovanju komisije.

Izpitna komisija deluje v skladu s poslovnikom, v katerem določi način dela komisije. Komisija sprejme poslovnik s soglasjem večine članov.

3 STROŠKOVNO RAČUNOVODSTVO IZBRANEGA PODJETJA

3.1 Stroški po naravnih vrstah

Glede na posamezne prvine, ki nastopajo pri poslovnem procesu, razvrstimo stroške po naravnih (izvirnih) vrstah na (Igličar, Hočevar & Zaman Groff, 2013, str.189):

- stroške materiala,
- stroške storitev,
- stroške amortizacije,
- stroške dela.

Čeprav je delitev stroškov po naravnih vrstah pomembna predvsem z vidika zunanjega poročanja, je poznavanje naravnih vrst stroškov ključno tudi za uspešno obvladovanje stroškov (Čadež & Hočevar, 2008, str.12).

3.1.1 Stroški materiala

Stroški materiala (angl. material costs) so cenovno izraženi potroški materiala, ki se uporablja pri nastajanju proizvodov. S stroški materiala razumemo zlasti stroške porabljenega osnovnega in pomožnega materiala; stroške energije; goriva in maziva; stroške materiala za čiščenje in vzdrževanje; stroške pisarniškega materiala in strokovne literature; stroške odpisa drobnega inventarja (to je orodij, naprav, druge opreme z dobo koristnosti manj kot eno leto ali sredstev z dobo koristnosti daljšo od enega leta, če je njihova nabavna vrednost manjša od 500 EUR); stroške kala; razpisa, okvar in razbitja (Igličar, Hočevar & Zaman Groff, 2013, str.189).

3.1.2 Stroški storitev

Med stroške storitev štejemo stroške prevoznih storitev, proizvodjalnih stopenj, ki jih opravijo drugi (»outsourcing«), komunalnih storitev, telekomunikacijskih storitev, najemnin, zavarovalnih premij, storitev plačilnega prometa in podobne stroške. V širšem pomenu štejemo sem tudi stroške dajatev, ki niso odvisne od poslovnega izida in niso povezane s plačami, ter stroške obresti (Čadež & Hočevar, 2008, str.25).

3.1.3 Stroški amortizacije

Amortizacija je strošek, ki nastaja zaradi prenašanja nabavne vrednosti neopredmetenih sredstev (angl. amortisation) in opredmetenih osnovnih sredstev (angl. depreciation) med odhodke (Igličar, Hočevar & Zaman Groff, 2013, str.192).

Poznamo več metod amortiziranja, ki jih v grobem lahko razdelimo v dve skupini (Čadež & Hočevar, 2008, str.13):

- časovno amortiziranje in
- funkcionalno amortiziranje.

Ker pod časovnim amortiziranjem razumemo obračunavanje amortizacije glede na dobo koristnosti delovnega sredstva in ker izbrana organizacija uporablja to vrsto amortizacije sem bom osredotočila le na slednjo.

Na primeru iz prakse je prikazan izračun časovne amortizacije za nakup službenega osebnega vozila za program šola vožnje:

$$\text{Strošek amortizacije v obdobju} = \frac{\text{amortizirljivi znesek}}{\text{doba koristnosti}} \quad (1)$$

$$\text{Mesečni strošek amortizacije} = \frac{13.018,03 \text{ €}}{5 \text{ let} \cdot 12} = 216,97 \text{ €/mesec} \quad (2)$$

Kljub temu, da ima osebno vozilo fizično dobo koristnosti 10 let, bom za potrebe amortiziranja vzela dobo koristnosti 5 let, saj nameravamo vozilo po petih letih zamenjati.

$$\text{Amortizirljivi znesek} = \text{nabavna vrednost} - \text{ocenjena preostala vrednost} \quad (3)$$

$$\text{Amortizirljivi znesek} = 14.464,48 \text{ €} - 1.446,45 \text{ €} = 13.018,03 \text{ €} \quad (4)$$

Kot je razvidno iz enačbe (2) je mesečni strošek amortizacije za osebno vozilo 216,97 € na mesec. V tabeli 1 je prikazan amortizacijski načrt za osebno vozilo. Osebno vozilo je bilo v vozni park predano dne 05.07.2018, kar pomeni, da se vozilo začne amortizirati 01.08.2018. To pomeni, da se bodo stroški amortiziranja v letu 2018 obračunali za 5 mesecev (avgust, september, oktober, november, december).

Tabela 1: Amortizacijski načrt za osebno vozilo

Leto	Amortizirljivi znesek	Število mesecev	Str. amortizacije v letu	Popravek vrednosti na dan 31.12	Neodpisana vrednost na dan 31.12.
2018	13.018,03	5	1.084,84	1.084,84	13.379,64
2019	13.018,03	12	2.603,61	3.688,45	10.776,03
2020	13.018,03	12	2.603,61	6.292,06	8.172,42
2021	13.018,03	12	2.603,61	8.895,67	5.568,81
2022	13.018,03	12	2.603,61	11.499,28	2.965,20
2023	13.018,03	7	1.518,79	13.018,07	1.446,41
Skupaj		60	13.018,07		

Vir: lastno delo

Iz amortizacijskega načrta je razvidno, da smo amortizirljivi znesek 13.018,07 € v petih letih v celoti prenesli med stroške amortiziranja. Po preteku petih let, to je 31.12.2023 bo sedanja oziroma neodpisana vrednost vozila 1.446,41 €. V primeru, da bodo razmere na trgu ugodne in bomo vozilo prodali za več kot 1.446,41 € bomo pripoznali prevrednotovalne poslovne prihodke, v kolikor pa bodo razmere na trgu neugodne za nas pa bomo realizirali prevrednotovalne poslovne odhodke.

3.1.4 Stroški dela

Stroški dela (angl. labour costs) vsebujejo vse stroške, ki so povezani z opravljenim delom zaposlenih v podjetju. Zajemajo stroške plač in nadomestila plač zaposlenih, prispevke za socialno varnost, ki bremenijo podjetje (delodajalca), in druge stroške dela.

Za ponazoritev podajam primer izračuna svoje plače, ki je razviden iz tabele 2.

Tabela 2: Izračun plače

Postavka	Vrednost v EUR
Celotna (bruto) plača	1.410,85
Prispevki za socialno varnost, ki bremenijo delodajalca (16,1 %)	227,15
Celotni strošek plače za podjetje	1.638
Celotna (bruto) plača	1.410,85
- Prispevki za socialno varnost, ki bremenijo zaposlenega (22,1 %)	311,80
- Akontacije dohodnine	148,90
Višina čiste (neto) plače	950,15

Vir: lastno delo

Prav tako je iz tabele 2 razvidno, da je z vidika proučevanega podjetja, mojega delodajalca med stroške dela všteti znesek čistih plač in vse dajatve, ki se obračunavajo na plačo, torej dohodnina in obe skupini prispevkov za socialno varnost.

3.1.5 Opis in kalkulacija programa temeljne kvalifikacije – pridobitev kode 95

Ker sta programa temeljna kvalifikacija – pridobitev kode 95 in redno usposabljanje – obnovitev kode 95 najbolj donosna, sem se odločila, da kalkulacijo naredim na primeru le teh dveh.

Temeljna kvalifikacija (koda 95) je od 10.09.2008 obvezna za vse voznike, ki opravljajo javni prevoz potnikov in od 10.09.2009 obvezna za vse voznike, ki opravljajo javni prevoz blaga z vozili nad 3.500 kg. Vozniki lahko temeljno kvalifikacijo pridobijo na dva načina:

1. s preizkusom znanja: teoretični preizkus znanja v obliki izpitne pole, katera je razdeljena na 3 sklope, čas reševanja izpita pa je omejena na 180 minut in praktični preizkus znanja, kjer kandidat ob prisotnosti ocenjevalca za vožnjo oceni kandidatovo praktično usposobljenost
2. z načinom pospešene pridobitve temeljnih kvalifikacij: tečaj, ki obsega 140 ur, vsaj 10 ur vožnje ustrezne kategorije ter pisni preizkus znanja.

K preizkusu temeljne kvalifikacije sme pristopiti kandidat, ki ima veljavno vozniško dovoljenje ustrezne kategorije (C, CE ali D). Preizkus je razdeljen na 2 sklopa:

- praktični, kjer kandidat ob prisotnosti učitelja vožnje in predsednika komisije oceni kandidatovo praktično usposobljenost in

- teoretični – preizkus v obliki izpitne pole. Izpitna pola je razdeljena v 3 sklope, čas za reševanje izpita pa je omejeno na 180 minut.

Po uspešno opravljeni temeljni kvalifikaciji voznik dobi spričevalo na podlagi katerega na upravni enoti vloži pisno vlogo za vpis kode "95" v vozniško dovoljenje oz. se odloči za izdajo kartice voznških kvalifikacij. Če nadzorni organ ugotovi, da voznik nima vpisane kode, se vozniku prepove nadaljevanje vožnje in se ga ustrezno sankcionira (Prometni center Blisk d.o.o.).

Spodnja tabela prikazuje metodologijo kalkulacij stroškov in ugotovitve donosnosti za zgoraj omenjeni program na podlagi posameznega tečaja ter na podlagi celotnega meseca v katerem so se izvajali 3 tečaji:

- 1. tečaj, v katerem je bilo udeleženih 65 kandidatov,
- 2. tečaj, v katerem je bilo udeleženih 95 kandidatov,
- 3. tečaj, v katerem je bilo udeleženih 59 kandidatov.

Izračun kalkulacije v drugem stolpcu je na narejen na podlagi drugega tečaja, v katerem je bilo prisotnih 95 kandidatov, izračun kalkulacije v zadnjem stolpcu pa je narejen na podlagi prisotnosti udeležbe v vseh treh tečajih v marcu, v katerem je bilo prisotnih vse skupaj 219 kandidatov.

Tabela 3: Kalkulacija donosnosti programa pridobitev temeljne kvalifikacije na podlagi posameznega tečaja v mesecu marcu ter na podlagi vseh izvedenih tečajev

	Posamezni tečaj v mesecu	Skupaj na ravni celotnega meseca
PRIHODEK	52.250,00	120.450,00
Tečaj TK	16.150,00	37.230,00
Izpit TK	36.100,00	83.220,00
STROŠKI	13.089,48	31.874,66
Stroški materiala	458,24	900,11
Pisala	41,80	96,36
Bel papir	39,90	91,98
Papir z glavo	7,60	7,52
Vložna mapa	16,15	37,23
Trda mapa	67,45	155,49
Prozorna mapa	8,55	19,71
Vizitke	11,40	26,28

se nadaljuje

Tabela 3: Kalkulacija donosnosti programa pridobitev temeljne kvalifikacije na podlagi posameznega tečaja v posameznem mesecu ter na podlagi vseh izvedenih tečajev (nadaljevanje)

	Posamezni tečaj v mesecu	Skupaj na ravni celotnega meseca
Prozorna in hrbtna stran skripte	24,70	56,94
Spirala	8,74	20,15
Kartuša	19,00	43,80
Kuverta C5	1,00	2,28
Kuverta za fakture	0,5	1,14
Spričevala	114,00	262,80
Letaki za termine	1,20	3,60
Telefon	69,00	207,00
Poštnina za priporočeno pošiljko	24,25	55,29
Bančna provizija za priliv	3,00	6,84
Stroški dela	2.698,45	7.210,69
Ocenjevalec za vožnjo 1	581,21	1.331,94
Ocenjevalec za vožnjo 2	689,75	1.596,28
Administratorka	541,01	1.623,03
Predavatelj	886,48	2.659,44
Stroški amortizacije	210,81	632,43
Kamijon Mercedes Benz	131,10	393,30
Kamijon Renault	79,71	239,13
Stroški storitev	9.721,98	23.131,43
Komisija	8.858,75	20.421,75
Zunanji predavatelj	400,00	1.200,00
Računovodstvo	170,80	512,40
Elektrika, voda, ogrevanje, snaga	16,36	49,08
Najem in vzdrževanje (Vibor)	36,07	108,20
Gorivo za kamijona (Petrol)	240,00	840,00
DOBIČEK IZ POSLOVANJA	39.160,52	88.575,34

Vir: lastno delo

Iz kalkulacije vidimo, da ima podjetje na ravni enega izvedenega proučevanega tečaja kar 39.160,52 € dobička, prav tako pa je podjetje deležno dobička na mesečni ravni.

3.1.6 Opis in kalkulacija programa redno usposabljanje – obnovitev kode 95

Tečaj rednega usposabljanja je obvezen, saj se le na podlagi rednega usposabljanja poklicnim voznikom podaljša koda za 5 let. Tečaj poteka v obliki predavanja. Kandidati se morajo udeležiti 5 predavanj po 7 ur, kar je skupno 35 ur predavanj. Po vsakem predavanju kandidati dobijo potrdilo s katerim izkazujejo, da so se predavanja res udeležili. Vsebina predavanja je določena s strani ministrstva za infrastrukturo. Ko zberejo 5 takšnih potrdil, zadnji izvajalec izda spričevalo, s katerim vozniki na upravni enoti podajo vlogo za podaljšanje kode 95 (Prometni center Blisk, d.o.o.).

Spodnja tabela prikazuje metodologijo kalkulacij stroškov in ugotovitve donosnosti za zgoraj omenjeni program na tečajev, ki so se izvajali za vikend ter na podlagi tečajev, ki so se izvajali v celotnem mesecu marcu. V štirih vikendih je potekalo 11 rednih usposabljanj, in sicer:

- 3 redna usposabljanja v Kopru v katerem je bilo udeleženih 145 kandidatov,
- 3 redna usposabljanja v Ljubljani v katerem je bilo udeleženih 153 kandidatov,
- 2 redna usposabljanja v Novem mestu v katerem je bilo udeleženih 89 kandidat in
- 3 redna usposabljanja v Novem mestu v katerem je bilo udeleženih 154 kandidatov.

Drugi stolpec prikazuje izračune na podlagi izvajanja tečajev v 4. vikendu, v katerem je bilo prisotnih 154 kandidatov, zadnji stolpec pa prikazuje kalkulacijo na mesečni ravni, kjer je bilo vse skupaj prisotnih 541 kandidatov.

Tabela 4: Kalkulacija donosnosti programa podaljšanje temeljne kvalifikacije na podlagi vikenda, v katerem so se izvajali 4 tečaji ter na podlagi vseh izvedenih tečajev

	Posamezni tečaj v mesecu	Skupaj na ravni celotnega meseca
PRIHODKI	6.160,00	21.640,00
Storitev – redno usposabljanje	6.160,00	21.640,00
STROŠKI	2.102,95	7.556,57
Stroški materiala	232,76	818,77
Pisala	67,76	238,04
Bel papir	2,77	7,74
Papir z glavo	6,00	21,10
Trda mapa	14,24	49,84
Prozorna mapa	2,25	8,10
Kuverta C5	5,36	18,84

se nadaljuje

Tabela 4: Kalkulacija donosnosti programa podaljšanje temeljne kvalifikacije na podlagi vikenda, v katerem so se izvajali 4 tečaji ter na podlagi vseh izvedenih tečajev (nadaljevanje)

	Posamezni tečaj v mesecu	Skupaj na ravni celotnega meseca
Kuverta C4	2,52	9,10
Kuverta za fakture	0,68	2,40
Spričevala	7,40	25,90
Letaki za termine	6,00	24,00
Kartuša	9,24	32,46
Poštnina za navadno pošiljko	87,10	306,15
Poštnina za priporočeno pošiljko	19,40	67,90
Bančna provizija za priliv	2,04	7,20
Stroški dela	511,53	2.046,12
Administratorka	511,53	2.046,12
Strošek amortizacije	24,98	125,95
Vozilo	24,98	125,95
Stroški storitev	1.333,68	4.565,73
Zunanji predavatelj 1	560,00	2.240,00
Zunanji predavatelj 2	520,00	1.820,00
Računovodstvo	28,00	112,00
Najemnina predavalnice	200,00	300,00
Gorivo za avtomobil	25,68	93,73
DOBIČEK IZ POSLOVANJA	4.057,05	14.083,43

Vir: lastno delo

Iz kalkulacije vidimo, da ima podjetje na ravni izvajanja štirih tečajev v vikendu dobiček iz poslovanja v vrednosti 4.057,05 €, prav tako pa ima dobiček iz poslovanja na ravni izvajanja 11 tečajev v štirih vikendih v vrednosti 14.083,43 €.

3.2 Posredni in neposredni stroški

Posredni stroški so tiste vrste stroški, ki sta jih povzročila dva stroškovna nosilca ali več oziroma so povezani z dvema ali več stroškovnimi nosilci. Za posredne stroške je predvsem značilno to, da jih ni mogoče neposredno razporejati na posamezni stroškovni nosilec (Čadež & Hočevar, 2008, str.99). Med njih sodijo naslednji stroški:

- Zunanji predavatelj,
- Računovodkinja,
- Električna, voda, ogrevanje, snaga,
- Gorivo za oba tovorna vozila,
- Ocenjevalec za vožnjo 1,
- Ocenjevalec za vožnjo 2,
- Administratorka,
- Celotni stroški amortizacije,
- Pisala,
- Bel papir,
- Papir z glavo,
- Vložna mapa,
- Trda mapa,
- Prozorna mapa,
- Strošek za kartušo,
- Kuverta velikosti C5,
- Kuverta za fakture,
- Letaki za termine,
- Telefonija,
- Poštšina za priporočeno pošiljko,
- Bančna provizija za priliv.

Neposredni stroški pa so tiste vrste stroški, ki jih lahko že v trenutku njihovega nastanka razporedimo na stroškovni nosilec oziroma jih je stroškovni nosilec povzročil (Čadež & Hočevar, 2008, str.99). Med njih sodi:

- Komisija,
- Najem in vzdrževanje (Vibor),
- Predavatelj,
- Predavatelj,
- Vizitke,
- Prozorna in hrbtna stran skripte,
- Spirala,
- Spričevala.

3.3 Fiksni in variabilni stroški

Fiksni oziroma stalni stroški so stroški na katere sprememba obsega dejavnosti ne vpliva. Primeri fiksnih stroškov so amortizacija, če gre za metodo časovnega amortiziranja, stroški plač v upravi, stroški najmenin, stroški ogrevanja in podobno. Povečanje fiksnih stroškov je največkrat posledica časa, ne pa posledica spremenjenega obsega dejavnosti (Igličar,

Hočevar & Zaman Groff, 2013, str.199). V to kategorijo stroškov uvrščamo naslednje postavke:

- Zunanji predavatelj,
- Računovodstvo,
- Stroški elektrike, vode in ogrevanja,
- Najem in vzdrževanje (Vibor),
- Administracija,
- Predavatelj,
- Amortizacija tovornega vozila Mercedes Benz,
- Amortizacija tovornega vozila Renault,
- Letaki za termine.

Variabilni oziroma spremenljivi stroški pa so tisti stroški, ki se neposredno ali sorazmerno spreminjajo o obsegom dejavnosti. To pomeni, da spremenljivi stroški rastejo, če se obseg dejavnosti povečuje. Če pa se obseg dejavnosti zmanjšuje, se zmanjšujejo tudi variabilni stroški. Primeri variabilnih stroškov so neposredni stroški materiala in neposredni stroški dela, če so odvisni od opravljenih ur oziroma od števila proizvedenih proizvodov ali opravljenih storitev (Igličar, Hočevar & Zaman Groff, 2013, str.198). V to kategorijo stroškov uvrščamo naslednje postavke:

- Komisija z ministrstva,
- Ocenjevalec za vožnjo 1,
- Ocenjevalec za vožnjo 2,
- Gorivo za oba tovorna vozila,
- Pisala,
- Bel papir,
- Papir z glavo,
- Vložna mapa,
- Trda mapa,
- Prozorna mapa,
- Vizitke,
- Prozorna in hrbtna stranica skripte,
- Spirala,
- Strošek za kartušo,
- Kuverta velikosti C5,
- Kuverta za fakture,
- Spričevala,
- Telefonija,
- Poština za priporočeno pošiljko,
- Bančna provizija za priliv.

3.3.1 Točka preloma programa temeljna kvalifikacija

Vsakega lastnika podjetja ne zanima samo, kolikšni so dobički, pač pa tudi, kdaj se le ti pojavijo, koliko časa trajajo, koliko storitev bo potrebno prodati, da bo poslovanje še prinašalo dobiček. Temu pravimo točka preloma.

Na podlagi zgornje razdelitve stroškov med variabilne in fiksne stroške sem spodaj prikazala izračun formule točke preloma, iz katere je razvidno, da če je na tečaju prisotnih 5 ljudi, podjetje pridela majhno izgubo, če pa je na tečaju prisotnih 6 ljudi je podjetje deležno majhnega dobička.

$$Q = \frac{FC}{P - AVC} \quad (5)$$

$$Q = \frac{2.293,14}{550 - 112,80} \quad (6)$$

$$Q = 5,25 \text{ kan.} \quad (7)$$

3.3.2 Točka preloma programa redno usposabljanje

Na podlagi zgornje razdelitve stroškov med variabilne in fiksne stroške sem prav tako prikazala izračun formule točke preloma, iz katere je razvidno, da je podjetje deležno majhne izgube ob prisotnosti največ 48 kandidatov na vikend, če pa je le teh več kot 48 na vikend pa podjetje služe z majhnim dobičkom.

$$Q = \frac{FC}{P - AVC} \quad (8)$$

$$Q = \frac{1.876,19}{40 - 1,48} \quad (9)$$

$$Q = 48,71 \text{ kan.} \quad (10)$$

SKLEP

Organi v podjetju, katera njihova temeljna naloga je poslovanje za svoje odločitve ne potrebujejo samo podatkov o naravnih vrstah stroškov za celotno podjetje, ampak potrebuje tudi podatke o stroških posameznih storitev oziroma proizvodov, poslov ali organizacijskih enot v podjetju.

Skozi zaključno strokovno nalogo sem ugotovila, da je vrednotenje stroškov v storitvenem podjetju veliko težje kot v proizvodni dejavnosti. Osnovni namen analiziranja stroškov ni samo zmanjševanje stroškov, ampak tudi povečanje prihodkov in dodane vrednosti samega podjetja, organizacije, družbe.

Skozi pisanje sem prišla tudi do ugotovitve, da si poslovanje podjetja ni mogoče zamisliti brez zunanjih storitev, saj določenih izobraževanj, usposabljanj, opravil in nalog ne bi mogli opraviti. Prav tako so zunanje storitve temelj za kakovostno opravljene storitve.

Oba programa na katera sem se osredotočila v večini oblikujejo posredni stroški ter variabilni stroški. Pri izračunu točke preloma v imenovalcu sem upoštevala prihodke od prodaje, v števcu pa stroške, ki se delijo na variabilne in fiksne.

Kalkulaciji obeh proučevanih programov oz. lahko rečemo tudi poslovni izid sem izdelala na podlagi primarnih virov, ki so sem jih pridobila sama ter s pomočjo naše računovodkinje. Globlje sem proučila poslovanje podjetja na posamezni in mesečni ravni proučevanih izobraževanj in usposabljanj ter ugotovila, kako uspešno je podjetje poslovalo na ravni izvajanja posameznega izobraževanja in usposabljanja na mesečni ravni. Lahko rečem, da sta zgoraj omenjena programa najbolj donosna.

LITERATURA IN VIRI

1. Čadež, S., & Hočevar, M. (2008). *Stroškovno računovodstvo*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
2. Turk, I., Kavčič, S., & Koželj, S. (2004). *Stroškovno računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
3. Robnik, L. (2008). *Stroškovno računovodstvo*. Ljubljana: Zavod IRC.
4. Iglličar, A., Hočevar, M. & Zaman Groff, M. (2013). *Uvod v računovodstvo*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
5. Prometni center Blisk d.o.o. (brez datuma). *Temeljna kvalifikacija – pridobitev kode 95*. Pridobljeno 21. septembra 2018 iz http://www.blisk-as.si/si/Blisk_AS.php?IDM=989&IDPM=974
6. Prometni center Blisk d.o.o. (brez datuma). *Redno usposabljanje*. Pridobljeno 21. septembra 2018 iz http://www.blisk-as.si/si/Blisk_AS.php?IDM=1236&IDPM=974